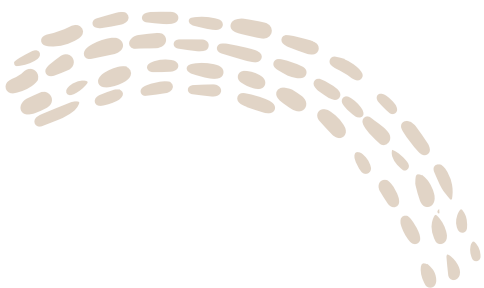

ERITYISHERKÄN LAPSEN
TUKEMINEN JA OHJAAMINEN
PAIVÄKODISSA

OPAS VARHAISKASVATUKSEN
HENKILÖSTÖLLE

SISÄLLYSLUETTELO

LUKIJALLE	3
MITÄ ERITYISHERKKYYS ON?	4
ERILAISIA HERKKYYKSIÄ	6
VIRHEELLISTÄ TIETOA ERITYISHERKKYYDESTÄ.....	9
ERITYISHERKKÄ LAPSI	10
KUN ERITYISHERKKÄ LAPSI ALOITTAÄ PÄIVÄKODISSA	12
MENETELMIÄ ERITYISHERKÄN LAPSEN TUKEMISEEN JA OHJAAMISEEN.....	13
LOPUKSI.....	20
LÄHTEET	21

LUKIJALLE

- TÄMÄ OPAS ON LUOTU OSANA TOIMINNALLISTA OPINNÄYTETYÖTÄ, JA ON OSOITETTU ENSISIJaisesti VARHAISKASVATUKSEN HENKILÖSTÖLLE, JOTKA TYÖSKENTELEVÄT ERITYISHERKKIEN LASTEN KANSSA
- OPASTA VOIVAT HYÖDYNTÄÄ MYÖS MUUT ASIASTA KIINNOSTUNEET SEKÄ ERITYISHERKKIEN KANSSA TEKEMISISSÄ OLEVAT
- OPAS SISÄLTÄÄ PERUSTIETOA ERITYISHERKKYYDESTÄ PIIRTEENÄ, SEN ILMENTYMISTÄ SEKÄ SUKUPUOLIEROJA JA MAHDOLLISIA VIRHETULKINTOJA
- OPAAASEEN ON ERITELTY MYÖS SUOMALAISEN VARHAISKASVATUKSEN PÄÄPIIRTEITÄ JA TAVOITTEITA SEKÄ TYYPILLISIMMÄT ARJEN TILANTEET, JOISSA ERITYISHERKKIEN LASTEN PIIRTEET TULEVAT TAVALLISIMMIN ESIIN
- OPPAAN TARKOITUKSENA ON LISÄTÄ TIETOUTTA ERITYISHERKKYYDESTÄ SEKÄ TARJOTA ERILAISIA TYÖKALUJA SEKÄ TOIMINTATAPOJA KÄYTETTÄVÄKSI PÄIVÄKOTIARJESSA

MITÄ ERITYISHERKKYYS ON?

- ERITYISHERKKYYTTÄ ON ALETTU TUTKIA 1990-LUVULLA, KUN YHDYSVALTALAINEN PSYKOTERAPEUTTI ELAINE N. ARON LÖYSI JA NIMESI KYSEISEN PIIRTEEN
- ERITYISHERKKYYS ON SYNNYNÄINEN PIIRRE, JOLLA VIITATAAN HERMOSTON HERKKYYTEEN
- SITÄ ESIINTYY NOIN 15-20 PROSENTILLA VÄESTÖSTÄ
- ERITYISHERKKIÄ TYTTÖJÄ JA POIKIA ON MÄÄRÄLLISESTI YHTÄ PALJON, MUTTA YLEISESTI TÄMÄ PIIRRE ON HAASTAVAMPI POJILLE NIIN SANOTUN "POIKAKOODIN" TAKIA, JOHON KUULUU MUUN MUASSA KIVUN JA TUNTEIDEN KIELTÄMINEN
- ERITYISHERKÄT IHMISET OVAT VASTAANOTTAVAISEMPIA ERILAISILLE AISTITIEDOILLE, JA HE PROSESSOIVAT UUTTA TIETOA MUITA KAUEMMIN SEKÄ SYVÄLLISEMMIN
- HE OVAT MYÖS KIPUHERKEMPIÄ JA REAGOIVAT MUITA VOIMAKKAAMMIN ESIMERKIKSI LÄÄKKEISIIN SEKÄ NAUTINTOAINEISIIN

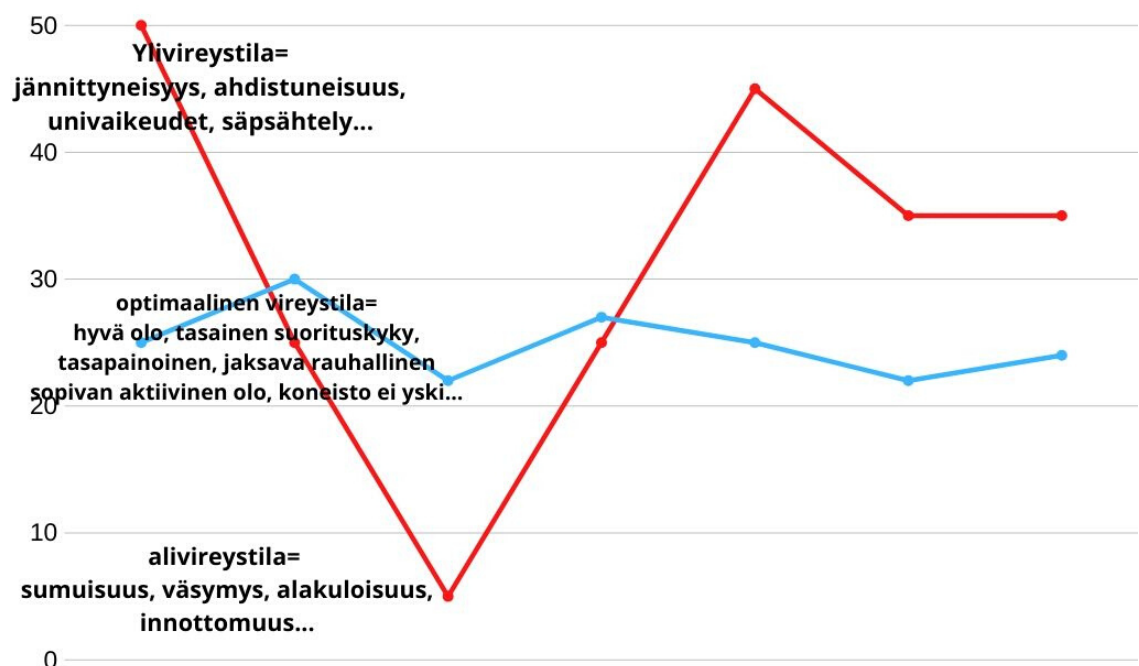
MITÄ ERITYISHERKKYYS ON?

- ERITYISHERKKÄÄ IHMISTÄ VOISI VERRATA ESIMERKIKSI SOVELLUKSEEN PUHELIMESSA, JOTA PÄIVITETÄÄN KOKO AJAN
- USEIN SISÄLLÄ TAPAHTUVAT TUNNEKUOHUT SEKÄ REAGOINTI ÄRSYKKEISIIN OVAT ULOSPÄIN VARSIN HUOMAAMATTOMIA, JA TÄSTÄ SYYSTÄ HILJAISUUTTA SEKÄ OMAA RAUHAA TARVITSEVAA HENKILÖÄ EI USEINKAAN YMMÄRRETÄ
- ERITYISHERKÄLLE ENSISIJAISEN TÄRKEÄÄ OLISI PITÄÄ VIREYSTASO OPTIMAALISENA SEKÄ TUNNISTAA JA HYVÄKSYÄ OMAT TARPEENSA, SEN AVULLA HÄNESTÄ TULEE TASAPAINOISEMPI, TUOTTAVAISEMPI SEKÄ LÄSNÄOLEVAMPI

KAAVIO ERITYISHERKÄN JA VALTAVÄESTÖN VIREYSTILAN VAIHTELUN EROISTA SAMOISSA TILANTEISSA

ERITYISHERKKÄ =
PUNAINEN VIIVA

VALTAVÄESTÖ =
SININEN VIIVA

ERILAISIA HERKKYYKSIÄ

- ERITYISHERKKYYS ON JAETTU NELJÄÄN ERI PÄÄLUOKKAAN, JOSTA SUOMENNETTUNA KÄYTETÄÄN LYHENNETTÄ EVÄS
- EVÄS-MALLI ON LUOTU HELPOTTAMAAN ESIMERKIKSI TERAPEUTTIIEN TYÖTÄ ERITYISHERKKIEN PARISSA SEKÄ PIIRTEN MÄÄRITTELYSSÄ

E = EMOTIONAALINEN REAKTIOKYKY

V = VIVAhteiden vaistoaminen

Ä = ÄRSYKKEIDEN LIALLISUUS

S = SYVÄLLINEN KÄSITTELY

ERILAISIA HERKKYYKSIÄ

EMOTIONAALINEN REAKTIOKYKY

- VIITATAAN ERITYISHERKKIEN TAVALLISTA VOIMAKKAAMPAAN REAGOINTIIN SEKÄ POSITIIVISISSA ETTÄ NEGATIIVISISSA TUNTEISSA
- ERITYISHERKKIEN LUONTAINEN KYKY EMPATIAAN AUTTAA HEITÄ TOIMIMAAN ERILAISISSA TILANTEISSA
- HEILLÄ ON KYKY AISTIA HERKÄSTI MUIDEN TUNTEITA JA AJATUKSIA

VIVAhteiden vaistoaminen

- TUNNETAAN MYÖS NIMELLÄ AISTIHERKKYYS
- USEIN KESKEISIN EVÄS-MALLIN NELJÄSTÄ PÄÄLUOKASTA
- ERITYISHERKÄT TUNNISTAVAT ITSE PARHAITEN TÄMÄN PIIRTEEN
- EI VÄLTTÄMÄTTÄ TARKOITA, ETTÄ ERITYISHERKÄLLÄ OLISI POIKKEUKSELISEN TERÄVÄT AISTIT, VAAN USEIN KYSE ON TIEDON HUOLELLISEMMASTA PROSESSOINNISTA

ERILAISIA HERKKYYKSIÄ

ÄRSYKKEIDEN LIIALLISUUS

- ERITYISHERKÄT SAATTAVAT KOKEA VÄSYVÄNSÄ MUITA HELPOMMIN JA NOPEAMMIN
- TÄMÄ JOHTUU USEIMMITEN TILANTEEN MONIMUTKAISUUDESTA TAI PITKÄKESTOISUUDESTA SEKÄ TILANTEIDEN SYVEMMÄSTÄ ANALYSOINNISTA
- TÄMÄ PIIRRE ON YKSI ULKOISESTI NÄKYVIMMISTÄ SEKÄ MUIDEN IHMISTEN HELPOSTI TUNNISTETTAVISSA OLEVA
- ERITYISHERKÄT IHMISET STRESSAANTUVAT USEIN MUITA HELPOMMIN, JA HE KAIPAAVAT MUITA ENEMMÄN OMAA AIKAA JA RAUHAÄ KÄSITELLÄKSEEN ASIOITA

SYVÄLLINEN KÄSITTELY

- LIITTYY ERITYISHERKKIEN TAPAAN KÄSITELLÄ ASIOITA PERUSTAVANLAATUISESTI SEKÄ SYVÄLLISESTI
- USEIN ERITYISHERKÄT LIITTÄVÄT UUTTA SAAMAANSA TIETOA VANHOIHIN KOKEMUKSIIN TAI VERTAAVAT TIETOA NIIHIN
- HE VOIVAT MYÖS KEKSIÄ ERILAISIA MUISTISÄÄNTÖJÄ TAI ETSIÄ UUDESTA HAVAINNOSTA SAMANKALTAISUUKSIA VERRATEN JO JOHONKIN AIKAISEMMIN OPITTUUN
- UUSI ASIA TAI TIETO SAATTAA UNOHTUA, JOS TÄLLÄISTÄ VERTAILUA EI TEHDÄ

VIRHEELLISTÄ TIETOA ERITYISHERKKYYDESTÄ

- ERITYISHERKKIÄ PIDETÄÄN YLEISESTI UJOINA, PELOKKAINA TAI ESTOISINA, VAIKKA TUTKIMUSTEN MUKAAN NOIN 30 PROSENTTIA HEISTÄ ON ULOSPÄIN SUUNTAUTUNEITA
- ERITYISHERKKYYS EI OLE VAMMA TAI SAIRAUUS, VAAN SYNNYNNÄINEN OMINAISUUS
- JOISSAIN DIAGNOOSEISSA ON KUITENIN YHTÄLÄISYYKSIÄ ERITYISHERKKYYDEN PIIRTEIDEN KANSSA, KUTEN ESIMERKIKSI ASPERGERISSA TAI AUTISMISSA
- ERITYISHERKKYYDEN PIIRTEITÄ SEKOITETAAN HELPOSTI MYÖS ERI TARKKAAVAISUUSHÄIRIÖIDEN KUTEN ADHD JA ADD KANSSA, JOTKA PÄÄLLISIN PUOLIN MUISTUTTAVAT ERITYISHERKKYYTTÄ
- IHMINEN VOI OLLA SEKÄ ERITYISHERKKÄ ETTÄ MYÖS SAIRAS TAI VAMMAINEN

ERITYISHERKKÄ LAPSI

- ERITYISHERKKYYS ON SYNNYNNÄINEN TEMPPERAMENTTIPIIRRE, JOKA ON HAVAITTAVISSA JO VAUVAIÄSTÄ LÄHTIEN
- VAUVAIKÄISILLÄ ERITYISHERKKYYS NÄKYI ITKUPERKKYYTENÄ ERI TILANTEISSA (ESIMERKIKSI LIIAN KIRKKAAT VALOT)
- KASVAESSAAN HEISTÄ ALKAA HAVAITA TUNNEHERKKYYTTÄ, JOKA NÄYTTÄYTYI VAHVOINA ILON SEKÄ SURUN TUNTEINA
- ERITYISHERKKÄ LAPSI EI TODENNÄKÖISESTI VALITSISI HARRASTUKSEKSEEN NOPEATEMPOISTA JOUKKUELAJIA, MUTTA ON SEN SIJAAN ERITTÄIN HYVÄ ERILAISISSA ENNAKOINTIA VAATIVISSA LEIKEISSÄ JA PELEISSÄ
- HE OVAT TARKKAAVAISIA JA HARKITSEVAT ASIOITA ENNEN NIIDEN TEKOJA
- HEISTÄ ON USEIN MYÖS HELPOSTI HAVAITTAVISSA HEIDÄN LUONTAINEN HUOMAAMISESUUTENSÄ JA TUNNOLLISUUTENSÄ, SILLÄ EPÄOIKEUDENMUKAISUUS TAI VASTUUTTOMUUS SAAVAT HEIDÄT JÄRKYTTYMÄÄN

ERITYISHERKKÄ LAPSI

- KUTEN AIKUISET, MYÖS JOKAINEN LAPSI ON OMA YKSILÖNSÄ, JOTEN HEIDÄN TOIMINTATAPOIHIN VAIKUTTAVAT MONEN PIIRTEEN YHDISTELMÄ SEKÄ KOTONA SAATU KASVATUS
- HERKKÄ LAPSI VOI NIIN IKÄÄN OLLA SEURALLINEN TAI YKSIN VIIHTYVÄ, PITKÄJÄNTEINEN TAI HELPOSTI HARHAUTUVA, TAI JOKO MÄÄRÄILEVÄ TAI "LIIAN KILTTI"
- YLEISIMPIÄ PIIRTEITÄ, JOTKA TULEVAT ESIIN, JOS ERITYISHERKKÄ LAPSI KOHDATAAN AIDOSTI SEKÄ HYVÄKSYVÄSTI:

EMPAATTISUUS

TUNNOLLISUUS & TARKKUUS

AUTTAVAISSUUS

LUOVUUS

INTUITIIVISUUS

ELÄYTYMISKYKY

KUN ERITYISHERKKÄ LAPSI ALOITTA PÄIVÄKODISSA

- PÄIVÄKOTIMAAILMA ON OIVA TAPA AUTTAA ERITYISHERKKÄÄ LASTA ASTUMAAN MUKAAN KODIN ULKOPUOLISEEN MAAILMAAN
- ILMAN PÄIVÄKOTIKOKEMUSTA ESIKOULUN JA KOULUN ALOITTAMINEN VOI OLLA ERITYISHERKÄLLE HYVIN HAASTAVAA
- JOKAPÄIVÄINEN, EDES MUUTAMAN TUNNIN MITTAINEN HOITOPÄIVÄ ON PAREMPI VAIHTOEHTO KUIN ESIMERKIKSI KAKSI KOKONAISTA HOITOPÄIVÄÄ VIIKOSSA, NÄIN LAPSI SAADAAN PAREMMIN SOPEUTUMAAN SÄÄNNÖLLISYYTEEN JA ARKI PÄIVÄKODISSA HELPOTTUU
- AIEMMIN TOTEUTETUSSA TUTKIMUKSESSA VARHAISKASVATUKSEN HENKILÖSTÖN KOKEMUS TEEMAAN LIITTYEN OLI, ETTÄ VAIKKA TERMINÄ ERITYISHERKKYYS EI OLE NIIN TUTTU, OVAT HE ARJESSAAN TOTTUNEET TOIMIMAAN SELLAISISSA TILANTEISSA, JOISSA LAPSILLA TAPAHTUU ESIMERKIKSI AISTIKUORMITTUMISTA
- PÄIVÄKODIN HENKILÖKUNNAN ON TÄRKEÄÄ KANNUSTAA ERITYISHERKKÄÄ LASTA PIENIN ASKELIN MUKAAN, SEKÄ ANTAA HÄNELLE TARPEEKSI AIKAA SOPEUTUAKSEEN UUSIIN TILANTEISIIN

MENETELMIÄ ERITYISHERKÄN LAPSEN TUKEMISEEN JA OHJAAMISEEN

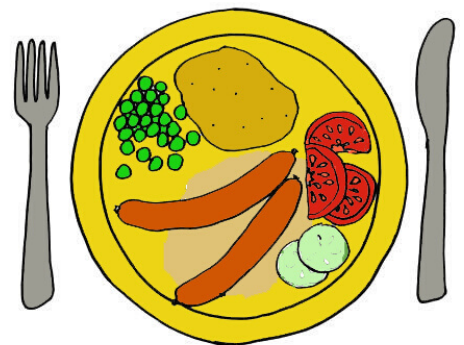
PÄIVÄKOTIIN SAAPUMINEN

- PÄIVÄHOITO ON USEIN LAPSEN ENSIMMÄINEN KOKEMUS PÄIVITTÄISESTÄ VANHEMMISTA EROSSAOLOSTA, JA SIKSI ON TÄRKEÄÄ, ETTÄ EROKILANTEET SUJUISIVAT MAHDOLLISIMMAN HIENOSTI JA RUTIININOMAISESTI
- KIIREETÖN TERVEHTIMINEN TUO LAPSELLE TURVALLISUUDEN TUNNETTA SEKÄ OLON, ETTÄ HÄN ON PERHEENSÄ LISÄKSI MYÖS OSA PÄIVÄKODIN YHTEISÖÄ
- AIKUISEN TÄYTYY KUUNNELLA MAHDOLLISIA IKÄVÄN JA SURUN TUNTEITA, JA OTTAA NE TOSISSAAN
- ON TÄRKEÄÄ VAHVISTAA LAPSEN KÄSITYSTÄ SIITÄ, ETTÄ PÄIVÄKOTIPÄIVÄN PÄÄTTEEKSI HÄN JA VANHEMMAT KOHTAAVAT TAAS

ARJEN STRUKTUROINTI

- PÄIVÄHOITOPÄIVIEN STRUKTUROINTI ELI LAPSEN TOIMINTAYMPÄRISTÖJEN JÄRJESTÄMINEN ON HYVÄ TAPA AUTTAA LASTA SELVIÄMÄÄN HELPOMMIN ARKIPUUHISTAAN
- USEIN STRUKTUROINTIIN KÄYTETÄÄN ESIMERKIKSI **KUVAKORTTEJA**, JOISTA SELVIÄÄ PÄIVÄN KULKU, SEKÄ MISSÄ JÄRJESTYKSESSÄ PÄIVÄN PUUHAT TAPAHTUVAT
- STRUKTUROINNIN AVULLA LAPSEN ON HELPOMPI HAHMOTTAA MITÄ ASIOITA HÄNELTÄ ODOTETAAN, MISSÄ JÄRJESTYKSESSÄ NE TAPAHTUU JA KENEN KANSSA
- STRUKTUROINTI VAHVISTAA LAPSEN OMATOIMISUUTTA, MAHDOLLISTAA ONNISTUMISEN KOKEMUKSIA SEKÄ LUO LAPSELLE TURVALLISUUDEN TUNNETTA
- KUN ASIAT TOISTUVAT SAMANKALTAISINA, SYNTYY RUTIINEJA, JOTKA HELPOTTAVAT ARJEN SUJUVUUTTA

KUVAKORTTEJA LÖYDÄT ESIMERKIKSI
OSOITTEESTA WWW.PAPUNET.FI

SIIRTYMÄTILANTEEET

- SIIRTYMÄTILANTEEET AIHEUTTAVAT USEIN YLEISTÄ LEVOTTOMUUTTA, JOKA JOHTUU MONESTA SYYSTÄ (ESIMERKIKSI TILANTEEN RIITTÄMÄTÖN STRUKTUROINTI)
- USEIN TILANNETTA HELPOTTAÄ SIIRTYMINEN TILASTÄ JA TILANTEESTA TOISEEN VAIHEITTAIN (ESIM ULOS LÄHTIESSÄ, RUOKAILUSSÄ JA PÄIVÄLEVOLLE MENTÄESSÄ)
- SIIRTYMÄTILANTEEITÄ ON HYVÄ ENNAKOIDA, JA LAPSILLE, JOILLE TÄLLÄISET TILANTEEET OVAT HAASTAVIA, ON HYVÄ KERTOÄ TULEVASTÄ SIIRTYMÄSTÄ PÄRI KERTÄÄ ENNEN SEN TOTEUTUMISTÄ
- NÄIN LAPSI TIEDOSTÄÄ PAREMMIN TULOSSÄ OLEVÄN TILANTEEN, JA PYSTYÄÄ PAREMMIN VALMISTAUTUMÄÄN SIIHEN
- KUN LAPSELTA ODOTETAÄN ITSEOHJÄUTUVUUTTA, ON HYVÄ OTTÄÄ ÄVUKSI **VISUÄÄLISET KEINOT**, KUTEN KELLO
- KELLO ÄUTTÄÄ LASTÄ KESKITTÄMÄÄN MENEILLÄÄN OLEVÄÄN TOIMINTOON, JOLLOIN ÄSIÄSTÄ SUORIUTUMINEN YLEENSÄ NOPEUTUU JA HELPOTTUU
- VISUÄÄLISÄ KEINOJÄ, KUTEN KELLOÄ KÄYTETTÄESSÄ, ON HYVÄ MUISTÄÄ REALISTISUUS SEN SUHTEEN, MISSÄ ÄJASSÄ LAPSI VOI TEHTÄVÄSTÄ SELVIYTYÄ
- ON TÄRKEÄÄ MUISTÄÄ SÄNOITTAÄ LAPSELLE SEKÄ TEHTÄVÄ TOIMITNTÄ ÄTTÄ KELLON TÄRKOITUS

ESIMERKKIKUVA MUISTILISTASTA, JOTA VARHAISKASVATTAJAT VOIVAT KÄYTTÄÄ SIIRTYMÄTILANTEIDEN HELPOTTAMISEKSI

MUISTILISTA:	
Miten autan lasta siirtymätilanteissa	
Strukturoi arkea	1. Pidä rutiinit ennakoitavana2. Jäsennä arkisia toimintoja kuvien avulla
Ennakoi siirtymiä	3. Käy läpi päivän kulku4. Tee lukujärjestys5. Muistuta siirtymistä6. Käytä ajastinta
Myönteinen asenne	7. Varaa siirtymiin aikaa8. Hyödynnä leikkisyys!9. Kehu onnistumisista

© The FamilyBoost™ 2016

PUKEUTUMIS- & RIISUUTUMISTILANTEET

- PUKEUTUMIS- JA RIISUUTUMISTILANTEISSA AVAIN ONNISTUMISEEN ON HYVÄ ETUKÄTEISSUUNNITTELU, JONKA AVULLA LAPSELLA ON TARPEEKSI AIKAA JA OMAA TILAA TOIMIA SEKÄ OPETELLA PUKEUTUMISEN JA RIISUUTUMISEN TAITOJA
- KIIREETÖÖN JA PORRASTETTU SIIRTYMINEN TILANTEESEEN LUO HYVÄN POHJAN LAPSEN OMATOIMISUUDELLE SEKÄ ONNISTUMISEN KOKEMUKSILLE
- PUKEUTUMISJÄRJESTYSTÄ SEKÄ NAPPIEN JA VETOKETJUN KÄYTTÖÄ OLISI HYVÄ HARJOITELLA PÄIVITÄIN, MINKÄ AVULLA LAPSI KOKEE PYSTYVYYDEN TUNNETTA, MIKÄ ON VARSINKIN ERITYISHERKÄLLE LAPSELLE HYVIN TÄRKEÄÄ
- PUKEUTUMISTILANTEISIIN KASVATTAJA VOI OTTAA AVUKSEEN JO AIEMMIN MAINITUT KUVAKORTIT, SEKÄ ERILAISET **LORUT JA LAULUT**
- LORUJEN JA LAULUJEN LASTA INNOSTETAAN AKTIIVISUUTEEN SEKÄ OMATOIMISUUTEEN

"AIKA ON NYT PUKEA PÄÄLLE,
VARMISTETAAN ETTÄ OIKEALLE SÄÄLLE.
PAISTAAKO AURINKO, TUULEEKO STELLÄ?
ONKO LOSKAA JA KURAA VAIN TIELLÄ?
IKKUNASTA KURKISTAA SAA, MILLAINEN
ON PIHAMAA."

RUOKAILU

- ERITYISHERKKIEN SUHTAUTUMISESSA RUOKAILUUN KOROSTUU YLEENSÄ KAKSI PUOLTA; FYYSINEN VAIKUTUS SEKÄ EMOTIONAALINEN MERKITYS
- OLENNAISINTA ON SYÖDÄ RIITTÄVÄSTI SEKÄ TARPEEKSI USEIN VÄLTÄÄKSEEN KOVAN NÄLÄN TUNTEEN, JOKA ON YKSI AISTIÄRSYKE
- ERITYISHERKÄT REAGOIVAT VERENSOKERIN LASKUUN ERITTÄIN VOIMAKKAASTI, MIKÄ SAATTAÄ NÄKYÄ ESIMERKIKSI ÄRTYMYKSENÄ TAI AHDISTUNEISUUTENA
- EMOTIONAALINEN MERKITYS VOI OLLA ESIMERKIKSI TUNNESYÖMISTÄ TAI SIIJAISTOIMINTAA SILLOIN, KUN MIELEN TAI KEHON YLIVIRITTYNEISYYSTILA TÄYTYY SAADA KATKAISTUA
- USEIN LOHTUA TUO RUOKA, JOHON LAPSI YHDISTÄÄ MUKAVIA JA TURVALLISIA MUISTOJA
- MONET ERITYISHERKÄT OVAT VALIKOIVIA RUOKIEN SUHTEEN, JA HE KIINNITTÄVÄT HUOMIOTA ESIMERKIKSI SUUTUNTUMAAN SEKÄ SIIHEN, MITEN RUOKA ON TARJOILTU
- ON TÄRKEÄÄ MUISTAA, ETTÄ AIKUISEN TOIMINTAMALLI OHJAA PITKÄLTI MYÖS LASTEN RUOKAILUUN JA RAVINTOON LIITTYVÄÄ KÄYTTÄYTYMISTÄ
- MYÖNTEINEN ILMAPIIRI LUO HYVÄN YMPÄRISTÖN JOSSA ON TILAA VUOROVAIKUTUKSELLE SEKÄ OPPIMISELLE; ERILAISET MIELIPITEET JA TUNTEET RUOKAILUUN LIITTYEN OVAT HYVÄKSYTTYJÄ

LEIKKI- JA ULKOILUTILANTEET

- LEIKIN AVULLA LAPSI HARJOITTELEE MONENLAISIA TAITOJA, JA SILLÄ ON SUURI VAIKUTUS MUUN MUASSA KIELELLISEEN, SOSIAALISEEN SEKÄ ITSEKONTROLLIN KEHITYKSEEN
- KASVATTAJAN LÄSNÄOLO LISÄÄ LASTEN TURVALLISUUTTA SEKÄ ANTAA MAHDOLLISUUDEN LEIKIN OHJAAMISEEN JA MAHDOLLISTEN RIITATILANTEIDEN SELVITTÄMISEEN
- NIIN KUIN MUITAKIN LAPSIA, MYÖS ERITYISHERKKIÄ TULISI SOPIVISSA MÄÄRIN KANNUSTAA LEIKKIIN JA YHDESSÄOLOON, MUISTAEN KUITENKIN ANTAA HÄNELLE OMAA TILAA JA AIKAA
- JOS LAPSI ON HERMOSTUNUT, VASTAHAKOINEN TAI YLIVIRITTYNYT, ON KASVATTAJAN TEHTÄVÄNÄ AUTTAA HÄNTÄ VETÄYTYMÄÄN TILANTEESTA
- TILANTEIDEN SANOITTAMINEN LAPSELLE ON TÄRKEÄÄ, JA ENNEN LEIKKIÄ LAPSELLE ON HYVÄ KERTOAA, MITÄ LEIKISSÄ TAPAHTUU
- LAPSELLE ON TÄRKEÄÄ KERTOAA MYÖS, ETTÄ LEIKKI VOIDAAN TARVITTAESSA JOKO KESKEYTTÄÄ TAI HÄN VOI LÄHTEÄ SIITÄ POIS
- JOS YHTEINEN TEKEMINEN TUNTUU HAASTAVALTA, VOI LASTA TOTUTTAA ETUKÄTEEN TULOILLA OLEVAAN KOKEMUKSEEN ESIMERKIKSI ANTAMALLA PALLON TUTKITTAVAKSI JA KOKEILTAVAKSI ENNEN PELIÄ

LOPUKSI

- TÄMÄN OPPAAN OHJEET JA VINKIT OVAT ESIMERKKEJÄ, JA NIITÄ VOI HYÖDYNTÄÄ JOKO SUORAAN TAI SOVELTAEN OMALLE RYHMÄLLE SOPIVIKSI
- ERITYISHERKKIÄ OHJATESSA ON HYVÄ MUISTAA, ETTÄ JOKAINEN LAPSI ON OMA YKSILÖNSÄ, JA USEIN TOIMIVIMMAT OHJAUSKEINOT LÖYTYVÄT AJAN KANSSA SEKÄ YHTEISTYÖSSÄ LAPSEN VANHEMPIEN KANSSA
- TÄRKEINTÄ ON KOHDATA SEKÄ HYVÄKSYÄ ERITYISHERKÄT LAPSET AIDOSTI, JOTTA HE EIVÄT KOKISI OLEVANSA "ERILAISIA" TAI JOLLAIN TAPAA "VÄÄRÄNLAISIA"
- OPPAASEEN ON LISTATTU OHJEITA PÄIVÄKOTIARJEN TOISTUVIMPIIN TILANTEISIIN, JOISSA ERITYISHERKÄT LAPSET SAATTAVAT KAIVATA TUKEA SEKÄ OHJAUSTA. NÄITÄ OHJEITA VOI KUITENKIN HYÖDYNTÄÄ ARJEN MUISSAKIN TILANTEISSA, KUTEN ESIMERKIKSI LEPOHETKILLÄ

TEKIJÄ:

HANNA RINTA-HOISKA

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULU

KEVÄT 2020

LÄHTEET

TARKEMMAT LÄHDETIEDOT ON MERKITY OPINNÄYTETYÖHÖN, JONKA LÖYDÄT ESIMERKIKSI THESEUKSESTA NIMELLÄ "ERITYISHERKÄN LAPSEN TUKEMINEN JA OHJAAMINEN PÄIVÄKODISSA: OPAS VARHAISKASVATUKSEN HENKILÖSTÖLLE"

- ARON, E. N. 2013. ERITYISHERKKÄ IHMINEN
- ARON, E. N. 2015. ERITYISHERKKÄ LAPSI
- ARON, E. N. 2016. ERITYISHERKÄN IHMISEN HARJOITUSKIRJA
- WWW.ERITYISHERKÄT.FI
- TIUSANEN, E. 2008. PÄIVITTÄISET TOIMINNOT PÄIVÄHOIDOSSA